

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 П 019695 19 Рев 3
Бања Лука, 17.01.2020. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Биљане Томић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља 4. А. д.о.о. Б., кога заступа пуномоћник С.М., адвокат из Б., против туженог И.Т. из Г.М., кога заступа пуномоћник Д.П., адвокат из Б., ради исплате, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 019695 18 Гж 4 од 12.3.2019. године, на сједници одржаној 17.01.2020. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Одбија се захтјев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 019695 14 П 2 од 12.6.2015. године обавезан је тужени да тужитељу исплати износ од 119.351,44 КМ са законском затезном каматом и трошковима поступка у износу од 8.053,51 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 019695 18 Гж 4 од 12.3.2019. године жалба туженог је уважена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев одбијен и тужитељ обавезан да туженом накнади парничне трошкове у износу од 5.460,00 КМ.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељ побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се оспорена пресуда преиначи тако што ће се одбити жалба туженог и потврдити првостепена пресуда или да се иста укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Тужени у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбије.

Ревизија није основана.

Предмет спора је захтјев тужитеља да се обавезе тужени да му исплати дуг по фактурама испостављеним предузећу Д. К. д.о.о. Љ., чији је директор и власник тужени.

У битном се чињенично утврђење нижестепених судова састоји у слиједећем: да је тужени оснивач и директор предузећа Д. К. д.о.о. Љ. са којим је тужитељ био у пословном односу; да се тај пословни однос огледао у томе што је тужитељ наведеном

предузећу испоручивао робу (гориво), а то предузеће му је робу плаћало на основу испостављених рачуна; да је тужени 2009. године подигао дивиденду (добит свог предузећа) у износу од 102.000,00 КМ те да је од своје фирме узимао и позајмице у износу од укупно 208.674,98 КМ; да је тужитељ предузећу Д. К. д.о.о. Љ. у периоду од маја до новембра 2009. године испоручио фактуре у износу од укупно 119.351,44 КМ, које му то предузеће није платило; да је правоснажном пресудом првостепеног суда наведено предузеће обавезано да поменути износ плати тужитељу са законском затезном каматом; да је крајем 2009. године предузеће Д. К. д.о.о. Љ. пало под стечај.

Првостепени суд је у цијелости усвојио тужбени захтјев налазећи да је тужени злоупотребио своје предузеће тако што је себи исплатио дивиденду и узео позајмицу умјесто да исплати дуг тужитељу, па је дужан да и он плати тужитељу тај дуг заједно са својом фирмом.

Другостепени суд не прихвата правне закључке првостепеног суда, из ког разлога усваја жалбу туженог и преиначује првостепену пресуду. По схватању овог суда, тужитељ није доказао да је тужени, у намјери да га оштети, умањио имовину предузећа у своју корист. Наиме, узимање позајмице и исплата дивиденде нису у супротности са законом, а налаз и мишљење вјештака финансијске струке, који је поново саслушан на расправи пред другостепеним судом, упућује да су дивиденда и позајмице исплаћене у периоду када није постојао спорни дуг према тужитељу и када је поменуто предузеће успјешно пословало и остваривало добит.

Пресуда другостепеног суда је правилна.

Предузеће одговара за обавезе својом имовином (члан 53. став 1. Закона о предузећима - „Службени гласник Републике Српске” број 24/98 до 34/06), а оснивач може одговарати за обавезе предузећа само у случајевима и под условима прописаним тим законом (став 2. цитираног члана).

Тужени није био у облигационо - правном односу са тужитељем већ предузеће Д. К. д.о.о. Љ., чији је тужени оснивач односно директор. Тужитељ је свој захтјев засновао на тврдњи да тужени одговара за спорни дуг у смислу члана 54. став 1. тачка 4. Закона о предузећима којим је прописано да оснивач одговара цијелокупном својом имовином за обавезе предузећа ако је у своју корист смањио имовину предузећа, а знао је или је морао знати да предузеће неће моћи да измири своје обавезе према трећим лицима.

Да би се у конкретном случају могла примјенити одредба члана 54. став 1. тачка 4. Закона о предузећима, било је потребно утврдити намјеру туженог да у своју корист умањи имовину предузећа и тиме онемогући измирење обавеза према тужитељу. Вјештак финансијске струке је у свом налазу и мишљењу навео да је предузеће туженог у току 2008. године добро пословало и остварило приход од преко 1.000.000,00 КМ, да је и у 2009. години било ликвидно, али у мањој мјери него претходних година, те да је у тој години тужитељу исплатило укупно 144.670,95 КМ, а да му је остало дужно износ који се тражи у овој парници. Вјештак је такође навео да је фирма давала позајмице туженом у периоду од 2006. – 2009. године и да је тужени 2009. године подигао дивиденду као акумулирану добит из ранијих година. Супротно наводима ревизије, другостепени суд је извршио правилну оцјену овог као и осталих

доказа, сходно правилима које прописује члан 8. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП).

Тужени је имао право на дивиденду (члан 349. у вези са чланом 225. Закона о предузећима) и иста му је исплаћена 03.3.2009. године, о чему постоји материјални доказ. Што се тиче позајмица, вјештачењем је само утврђен укупан износ који је тужени по том основу примио од свог предузећа у периоду од 2006. - 2009. године, али се вјештак није изјаснио о износу сваког појединачног зајма. Међутим, из његовог налаза и мишљења произлази да су позајмице дате у периоду када није постојало спорно потраживање тужитеља тј. у вријеме када је предузеће туженог измиривало обавезе према тужитељу по основу испоруке горива.

Неосноване су и неаргументоване тврдње тужитеља да тужени није хтио да вјештаку предочи сву расположиву документацију одн. да је сакрио доказе (без навођења о којим се то доказима ради). Тужитељ није имао примједби на изјашњење финансијског вјештака у поступку пред другостепеним судом нити је у том поступку тражио да се вјештаку достави допунска документација. Претходно је у поступку пред првостепеним судом вјештак писменим путем затражио да му се достави слиједећа документација: аналитички бруто-биланси и аналитичке картице за 2008. и 2009. годину те изводи из банковних рачуна. У допунском налазу и мишљењу вјештак се позива на ову документацију, што значи да му је иста стављена на располагање.

Из свега наведеног произлази да тужитељ није доказао да су испуњене претпоставке из члана 54. став 1. тачке 2. и 4. Закона о предузећима одн да није доказао да је тужени злоупотребио своје предузеће с намјером да оштети тужитеља и да је намјерно смањио имовину предузећа иако је знао да оно неће моћи да измирује своје обавезе према трећим лицима.

Слиједом наведеног, ваљало је на основу чл. 248. ЗПП одлучити као у изреци.

На основу члана 397. став 1. у вези са чланом 387. ЗПП, одбијен је захтјев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка на име састава одговора на ревизију, обзиром да ови трошкови нису били потребни за вођење парнице.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић